

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7C/70/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6109223435
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Jánošová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6109223435.19

Rozhodnutie

Okresný súd Banská Bystrica sudkyňou JUDr. Jarmilou Jánošovou v právnej veci navrhovateľky L. U., J.. XX. XX. XXXX, G. Z. X, G. G., zastúpenej Z.. O. Š., J.. XX. XX. XXXX, G. H.Á. XX, G. G., proti odporcovi Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904, zastúpenému MST PARTNERS, s. r.o., Zámocké schody 2/A, Bratislava, IČO: 36 861 545, o zrušení rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice 3C/240/2009, takto

rozhodol:

Súd **z r u š u j e** rozsudok rozhodcovského súdu - Arbitrážneho súdu Košice zo dňa 14. 10. 2009 vydaný pod sp. zn. 3C/240/2009.

Súd navrhovateľke náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa svojim návrhom doručeným súdu 19. 11. 2009 domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice zo dňa 14. 10. 2009 sp. zn. 3C/240/2009.

Odporca žiadal návrh zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, spisom 3C/240/2009 Arbitrážneho súdu Košice a zistil tento skutkový stav:

Zo spisu Arbitrážneho súdu Košice 3C/240/2009 vyplýva, že tento vydal rozhodcovský rozsudok dňa 14. 10. 2009. V tomto uložil žalovanej L.W. U., aby v lehote 5 dní zaplatila žalobcovi sumu 11,62 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 500 Eur z titulu zmluvného poisťného vzťahu vzniknutého na základe poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29. 09. 1996.

Právomoc konať vo veci si rozhodcovský súd odvodil z rozhodcovskej doložky, ktoré znenie je uvedené v časti XV. ods. 2 poisťných podmienok.

Rozhodcovský rozsudok bol doručený navrhovateľke 20. 10. 2009.

Návrh na tunajší súd na jeho zrušenie došiel 19. 11. 2009, t.j. v rámci 30-dňovej lehoty v zmysle poučenia v súlade s § 40 ods. 1 a § 41 zákona 244/2004 Z. z.

Podľa tvrdenia navrhovateľky rozhodcovský súd: Arbitrážny súd Košice svojím rozhodnutím zo dňa 14. 10. 2009 pod sp. zn. 3C/240/2009 rozhodol tak, že určil viaceré právnych vzťahov napriek tomu, že existuje rozhodnutie súdu - predbežné opatrenie v konaní Okresného súdu Trenčín 11C/91/2009, podľa ktorého sa mal zdržať používania niektorých praktík a tiež sú namietané všeobecné podmienky odporcu z 21. 05. 2007 ako neplatné. Rozhodcovská doložka je uvedená v rámci neplatných všeobecných podmienok, a teda je neplatná aj ona. Z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky je nezákonný aj rozhodcovský rozsudok. Odporca porušil viaceré právne normy na ochranu spotrebiteľa.

Odporca žiadal návrh zamietnuť. Uviedol, že návrh okrem toho, že je bezdôvodný, je aj neurčitý, nezrozumiteľný a nemá zákonné náležitosti. S odporcami uzatvoril poisťnú zmluvu v roku 1996. Následne počas trvania poistenia došlo ku zmene obsahu poisťnej zmluvy na základe žiadosti samotných navrhovateľov zo dňa 10. 07. 2007, kedy ho požiadali o zníženie poisťného a výslovne pristúpili k všeobecným poisťným podmienkam zo dňa 21. 05. 2007. Túto skutočnosť potvrdili aj podpísaním tlačiva Žiadosť o GSM balík k poisťnej zmluve.

Odporca zmeny poisťnej zmluvy akceptoval. Došlo k faktickému zníženiu predpísaného poisťného a poskytol aj GSM balík. Vydal poisťku zo dňa 10. 08. 2007 a potvrdil to aj osobitným listom zo dňa 02. 03. 2009.

Spolu so žiadosťou o zmenu poisťného vzťahu došlo aj k pristúpeniu k novým poisťným podmienkam a rozhodcovskej doložke. Zmluva, ak má mať písomnú formu, môže byť uzatvorená aj nie na tej istej listine a môže mať podobu aj elektronickej. Písomnú formu má aj dokument uverejnený v elektronickej podobe na internete. V danom prípade postupoval tak, že dňa 21. 05. 2007 uverejnil na internetovej stránke text poisťných podmienok z 21. 05. 2007. Následne informoval navrhovateľku o možnosti zníženia poisťného po podaní ich žiadosti, v ktorej bolo jasne a zrozumiteľne uvedené, že so znížením poisťného súvisí aj pristúpenie k poisťným podmienkam zo dňa 21. 05. 2007 uverejneným na internete. Navrhovateľka žiadosť dobrovoľne podpísala a on ju akceptoval. Tým došlo k platnému uzatvoreniu rozhodcovskej doložky. Navrhovateľka mala možnosť riadne sa so znením VPP oboznámiť, ale najmä mala možnosť rozhodcovskú doložku individuálne ovplyvniť, keď v žiadosti o zníženie poisťného je jasne uvedená možnosť jednostranne odstúpiť od časti XV. poisťných podmienok a to v 10-dňovej lehote, čo však nevyužila na rozdiel od iných klientov. Nešlo potom ani o neprijateľnú podmienku, keďže mohla túto individuálne ovplyvniť, t. j. aj vylúčiť. Poprel, že by došlo z jeho strany k porušeniu právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa.

Navrhovateľka uviedla, že s odporcom si nedohodla žiadnu rozhodcovskú doložku. Došiel jej nejaký návrh, že jej znížia vzhľadom k tomu, že je dlhoročný klient, platbu mesačného poisťného a to poštou. Zdalo sa jej to normálne. Vôbec si nevšimla, čo bolo napísané drobnými písmenkami. Uvedomila si to až, keď jej prišiel rozhodcovský rozsudok. Ďalej uviedla, že jej neprišlo od odporcu, že by prijala jej návrh. Potom jej prišiel dopis, kde jej ponúkali mobil pre lepšiu komunikáciu. Nevšimla si, že by mala tým pristúpiť k nejakým podmienkam. Zvýraznená bola ponuka mobilu. Zvyšok bol drobným písmom. Pripadá jej to, ako by jej chceli niečo podsunúť. S návrhom neboli zasielané žiadne podmienky. V tej dobe ani internet nemali.

Zástupkyňa navrhovateľky uviedla, že rozhodcovský rozsudok bol exekučným titulom v konaní tunajšieho súdu pod číslom 1Er/1445/2010. Okresný súd exekučné konanie zastavil z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky a krajský súd potvrdil toto rozhodnutie v konaní 1CoE/294/2014.

Predmetom sporu bol návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 zákona 244/2002 Z. z.

V konaní nebolo sporné, že medzi účastníkmi došlo k uzatvoreniu poisťnej zmluvy v roku 1996. V tej dobe platili všeobecné poisťné podmienky, ktoré boli súčasťou poisťnej zmluvy.

Dňa 10. 07. 2007 podala navrhovateľka žiadosť o zníženie poisťného k poisťnej zmluve, na ktorom drobným písmom je uvedené, že pristupuje k všeobecným poisťným podmienkam zo dňa 21. 05. 2007 a osobitným dojednaniam, ktoré boli uverejnené na webovej stránke a súhlasí, aby všetky sporné nároky z poistenia sa vysporiadali pred špeciálnym súdom postupom podľa časti XV. všeobecných poisťných podmienok. Tento súhlas je rozhodcovskou doložkou v zmysle bodu 2 osobitných dojednaní. Drobným písmom je ďalej uvedené, že poisťník je oprávnený najneskôr v lehote 10 dní od zaslania tejto žiadosti jednostranne odstúpiť od časti XV. všeobecných poisťných podmienok.

Ďalej zaslala žiadosť o GSM o balík PC dňa 15. 04. 2008 na formulárovom tlačive zaslanom jej odporcom, v ktorom je okrem iného poskytnutý mobilný telefón zn. Nokia bezplatne. Opätovne drobným písmom je uvedené, že všetky prípadné spory spadajú pod posúdenie rozhodcovského súdu podľa časti XV. poisťných podmienok. Od tejto vety, ktorá je rozhodcovskou doložkou, možno odstúpiť v lehote 7 dní od doručenia tejto žiadosti poisťovní.

Následne malo dôjsť k akceptácii tejto žiadosti odporcom.

Ako bolo už uvedené, navrhovateľka podala návrh na tunajší súd v zákonom stanovenej lehote podľa § 41 ZRK č. 244/2002 Z. z. v zmysle poučenia obsiahnutom v rozhodcovských rozsudkoch.

Podľa § 40 ods. 1 zákona 244/2002 Z. z. účinnom v čase podania návrhu (03. 09. 2009), účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak:

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,
- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,
- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo
- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. 13a).

K námietke odporcu, že žalobný návrh navrhovateľky v zmysle citovaného ustanovenia § 40 ZRK neobsahoval náležitosti riadneho návrhu, najmä neobsahoval dôvod, pre ktorý sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku, súd poukazuje na znenie § 43 ods. 3 OSP, podľa ktorého súd posudzuje každé podanie podľa jeho obsahu. Z obsahu podaného návrhu mal súd za to, že sa navrhovateľka domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku a to z dôvodu, že nebola platne dojednaná rozhodcovská doložka (§ 40 ods. 1 písm. c/ ZRK).

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení argumentoval voči tomuto dôvodu. Znamená to, že z obsahu návrhu bol zrejmý aj samotnému odporcovi.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z., rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z., rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Ods. 2, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch.

Citovaná úprava obsiahnutá v Zákone o rozhodcovskom konaní o úprave formy a obsahu rozhodcovskej zmluvy je striktná bez možnosti extenzívneho výkladu. Rozhodcovská doložka musí mať písomnú formu a musí byť uzavretá spôsobom, aby nevzbudzovala pochybnosti, čo je jej obsahom.

Zmluva o rozhodcovskej doložke je dvojstranný právny úkon, na ktorý sa vzťahujú všeobecné ustanovenia o platnosti právnych úkonov v ustanovení § 34 a nasledujúcich O. z. Keďže sa jedná o dojednanie priamo súvisiace so základnou zmluvou, ktorou bola poistná zmluva, ktorá má spotrebiteľský charakter, vzťahujú sa na ňu aj ustanovenia § 53 a nasledujúcich O. z. účinných v čase jej uzavretia.

Ustanovenie § 788 ods.3 O. z. pripúšťa, aby súčasťou poistnej zmluvy boli aj všeobecné poistné podmienky poistiteľa, na ktoré sa poistná zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poistiteľom zmluvu uzavrel, oznámené.

V konaní nebolo preukázané, že by obsah všeobecných poistných podmienok bol individuálne dojednaný. Nesvedčí o tom ani samotná „Žiadosť o zníženie poisteného“ a „Žiadosť o GSM balík,“ v ktorých drobným písmom je obsiahnutý návrh rozhodcovskej doložky. Je nesporné, že tieto „žiadosti navrhovateľky“ formuloval samotný odporca.

Úprava § 53 ods. 3 O. z. účinná od 01. 01. 2008 prezumuje, že podmienka v spotrebiteľských zmluvách nebola dojednaná individuálne (viď nález II ÚS SR 499/12).

V danom prípade sa jednalo o zmenu poistného vzťahu dojednanú po tomto dátume, a teda dôkazné bremeno na preukázaní, že v prípade dojednaní rozhodcovskej doložky sa jednalo o individuálne dojednanie bolo na odporcovi.

Samotná možnosť navrhovateľky odstúpiť od tejto časti „svojho“ návrhu neznamena individuálne dojednanie o obsahu tejto časti návrhu. Je nelogické, aby sama navrhovateľka vo svojom návrhu si dávala možnosť odstúpiť od svojho návrhu v určitej lehote. Svedčí to len o nekalej obchodnej praktike na strane odporcu drobnými písmami zakomponovať do lákavej ponuky pre svojho zmluvného partnera - spotrebiteľa pre neho výhodné dojednanie, ktoré vylučovalo možnosť uplatnenia sporných nárokov zo strany spotrebiteľa aj na všeobecnom súde.

Keďže súd potom toto dojednanie nepovažoval za individuálne dojednanie, zaoberal sa otázkou, či sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 O. z.

Podľa § 53 ods. 1 O. z. účinného v čase zmeny poistného vzťahu spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ak neboli individuálne dojednané).

V ods. 4 citovaného zákonného ustanovenia sú demonštratívne uvedené príklady neprijateľných podmienok, kde pod písm. r) je uvedené, že za neprijateľnú zmluvnú podmienku sa považuje, ak dojednanie vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Je zrejmé, že dojednanie upravené v časti XV. všeobecných podmienok je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle citovaného ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) O. z. a ako také neplatné.

Nemohla byť potom daná právomoc rozhodcovského súdu konať vo veci a vydať rozhodcovský rozsudok.

Súd návrhu v zmysle § 40 ods. 1 zákona 244/2002 Z. z., jeho písm. c) z uvedených dôvodov návrhu vyhovel.

Súd ešte dodáva, že dojednanie rozhodcovskej doložky musí spĺňať všeobecné náležitosti platnosti právneho úkonu v zmysle § 34 a nasledujúcich O. z. Právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä ku vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností, ktoré právne predpisy ju s takýmto prejavom spájajú (§ 34 O.z.). Prejav vôle sa môže urobiť konaním alebo opomenutím, výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejavíť (§ 35 ods. 1 O. z.).

V danom prípade absentovala vôľa na strane navrhovateľky uzatvoriť rozhodcovskú doložku a predovšetkým jej „návrh na uzatvorenie rozhodcovskej doložky“ odkazoval na všeobecné podmienky, ktoré mali byť vydané a uverejnené odporcom na internete, takže sa ani nemohlo jednať o jej návrh.

Na základe takéhoto konania odporcu sa súd stotožnil s názorom navrhovateľky, že sa z jeho strany jednalo len o klamlivú nekalú obchodnú praktiku smerujúcu k dosiahnutiu zmeny dojednaných pôvodných zmluvných podmienok a vzniku nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán.

Navrhovateľka bola v konaní úspešná, náhradu trov konania nepožadovala. Z týchto dôvodov jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení dvojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom

rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.